

RENESANS
„Makbet”
PYTANIE JAWNE
MATURA USTNA

**Czy człowiek decyduje
o własnym losie? Omów
zagadnienie na podstawie
„Makbeta” Williama Szekspira.
W swojej odpowiedzi
uwzględnij również wybrany
kontekst.**

WSTĘP

Stare przysłowie mówi: „człowiek jest kowalem swojego losu”, ale czy w rzeczywistości tak jest? Należy podkreślić, że w zależności od epoki poglądy w tej kwestii różniły się. W antyku wierzono, że ludzkie życie zależy od bogów i to oni o nim decydują. Nieco inaczej uważał W. Szekspir, autor „Makbeta”.

Wskazówki

Wprowadź w temat, np. Określ, czy człowiek jest kowalem własnego losu.

TEZA

Dramatopisarz dał możliwość decydowania głównemu bohaterowi, ale w chwili, gdy ten dokonał złego wyboru, stracił panowanie nad swym losem.

ARGUMENTACJA

Główny bohater jest dzielnym rycerzem, który w drodze powrotnej z pola bitwy spotyka na wrzosowisku trzy wiedźmy. Zwracają się one do niego w tajemniczy sposób i budzą w nim ambicję i żądę władzy. Dodatkowo, do zbrodni namawia Makbeta jego żona. W tym miejscu bohater traci możliwość decydowania o sobie. Zabijając Dunkana, wikła się w łańcuch zbrodni, z którego nie potrafi się wyplątać. Zleca więc kolejne morderstwa, aby ukryć pierwsze i nie stracić władzy królewskiej. Pod koniec życia stwierdza: „Życie jest tylko przechodnim półcieniem, Nędznym aktorem”. Nawiązuje tym samym do motywu theatrum mundi.

Wskazówki !

Potwierdź postawioną przez siebie tezę i przywołaj przykład z „Makbeta” W. Szekspira.

SŁONIK
gabinet terapii dydaktycznej

www.slonik-terapia.pl

KONTEKST

„Lalka” B. Prus

Stanisław Wokulski był bohaterem, który swoje działania podporządkował ukochanej. Na początku jego celem była nauka. Kiedy po raz pierwszy zobaczył Izabelę, zakochał się w niej bez pamięci. Chcąc się do niej zbliżyć, wyjechał na wojnę rosyjsko-turecką, by pomnożyć swój majątek, a następnie wykupił weksle jej ojca, kamienicę, klacz oraz pojedynkował się z konkurentami. Rozpoczął także naukę języka obcego. Stał się „marionetką-lalką” w rękach ukochanej. Można stwierdzić, że o jego losie decydowała druga osoba, ale też uwarunkowania społeczne.

Wskazówki

Omów historię innego bohatera, np. Stanisława Wokulskiego.

KONTEKST

Możesz powołać się także na inne
dzieła

„Antygona” Sofokles
Tytułowa bohaterka
pochodzi z rodu
Labdakidów, nad którego
losem ciąży fatum - los,
przeznaczenie.

**„Konrad Wallenrod”
A. Mickiewicza**
Los głównego
bohatera determinuje
historia, los jego
ojczyzny.

WNIOSKI

Człowiek posiada wolną wolę i naturalnym jest to, że chce decydować o swoim losie. Jednak wielokrotnie nasze życie jest zdeterminowane przez czynniki od nas niezależne. Są nimi: warunki kulturowe, religijne, społeczne, historyczne, a także indywidualne cechy osobowości.

Wskazówki
Podsumuj swoje
rozważania.

